

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Μουσειολογία φυσικών επιστημών

Ενότητα 3^η: Εκπαιδευτικές δραστηριότητες στα
μουσεία ΦΕΤ

Δημήτρης Κολιόπουλος

Σχολή Ανθρωπιστικών & Κοινωνικών Επιστημών

Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής
στην Προσχολική Ηλικία

Σκοποί ενότητας

- ✓ Να γνωρίσουν οι φοιτητές/-τριες διάφορα είδη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στα μουσεία ΦΕΤ

Περιεχόμενα ενότητας

- ✓ Εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο μουσείο ΦΕΤ
- ✓ Τα εκπαιδευτικά προγράμματα των μουσείων

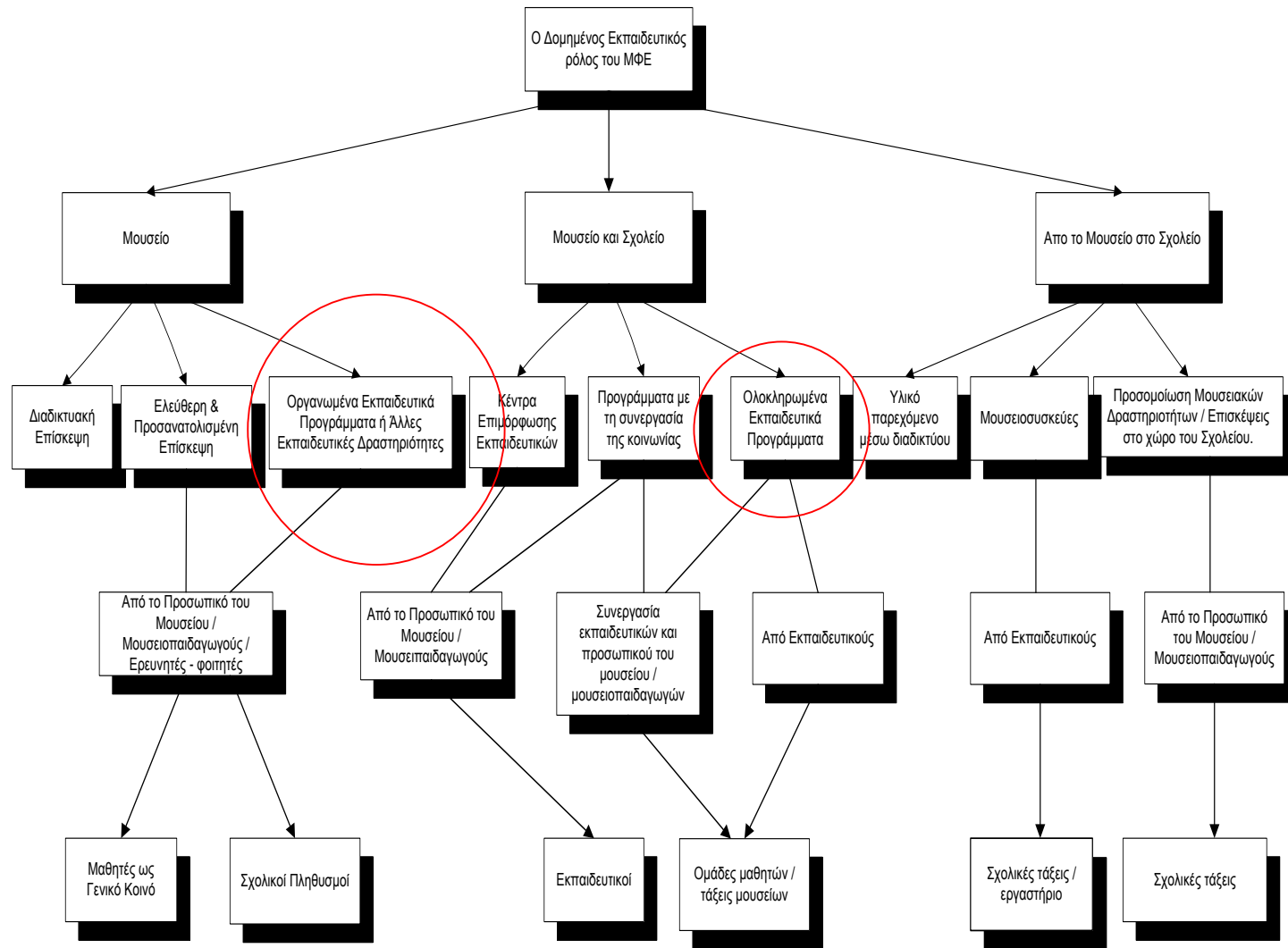

Τρόποι προσέγγισης του μουσείου ΦΕΤ

- **Η επίσκεψη στο μουσείο**
 - Ελεύθερη
 - Καθοδηγούμενη
 - Τα εκπαιδευτικά προγράμματα μουσείων
- **Η συνεργασία σχολείου - μουσείου**
 - Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ως συνεργασία σχολείου μουσείου
- **«Μουσειακές» δραστηριότητες στο σχολείο**
 - Μουσειοσκευές
 - Η ‘γωνιά’ του μουσείου

Ο εκπαιδευτικός ρόλος του μουσείου ΦΕΤ

Σχήμ. 1

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο μουσείο ΦΕΤ

Εικ. 1

Τι επιδιώκεται σ' ένα μουσείο;

- **Γνώσεις**
 - Εξοικείωση, πληροφόρηση, κριτική ανάλυση
- **Συναισθήματα**
 - Ευαισθητοποίηση, έκπληξη, περιέργεια, ενδιαφέρον, έλξη, ικανοποίηση
- **Δράσεις**
 - Προσανατολισμός, στρατηγικές διερεύνησης, ερωτήσεις, επικοινωνία με άλλους, αλληλεπιδράσεις με τα στοιχεία έκθεσης, έρευνα

Η ελεύθερη επίσκεψη

- Απουσία εκπαιδευτικού πλαισίου
- Σημαντικός ρόλος των **οδηγών** / διαδρομών
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι σημαντικός:
 - Καλή γνώση του μουσείου
 - Δημιουργία κατάλληλων μαθησιακών και διδακτικών συνθηκών

Συνθήκες που επηρεάζουν την γνωστική και συναισθηματική πρόοδο των μαθητών κατά τη διάρκεια μιας επίσκεψης σε μουσείο

Να ελέγχεται η κίνηση των παιδιών σε μια έκθεση	<ul style="list-style-type: none">✓ Οργάνωση της επίσκεψης✓ Καλά οροθετημένοι οπτικά χώροι
Να προκαλούνται ανταλλαγές απόψεων ανάμεσα στα παιδιά και τους ενήλικες	<ul style="list-style-type: none">✓ Καταστάσεις κοινωνικοποίησης✓ Να ευνοείται η λεκτική επικοινωνία✓ Να προκαλείται η αντιπαράθεση ιδεών
Να ενισχύεται η καθοδηγούμενη ανακαλυπτική προσέγγιση	<ul style="list-style-type: none">✓ Δημιουργία σχέσεων καθοδήγησης από τους ενήλικες✓ Συνοδευτικό υλικό για την επίσκεψη✓ Πειραματικές δραστηριότητες για τα παιδιά
Να εντάσσεται η επίσκεψη σε κάποιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα	<ul style="list-style-type: none">✓ Πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την επίσκεψη

Η καθοδηγούμενη επίσκεψη

- Απουσία εκπαιδευτικού πλαισίου
- Ξενάγηση / Εμπλουτισμένη ξενάγηση / εκπαιδευτικά προγράμματα μουσείου

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού περιορίζεται από τις επιλογές του μουσείου:

- Αναγνωρίζει τις **ιδιαιτερότητες** του μουσείου ΦΕΤ
- Θέτει **κριτήρια συμβατότητας** ανάμεσα στο σχολικό πρόγραμμα και την προσέγγιση του μουσείου ΦΕΤ

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα μουσείων

Εικ. 2

Θεματική οργανωμένη δραστηριότητα **ορισμένου χρόνου**, που έχει σαν στόχο την ανάδειξη της κυρίαρχης **ερμηνείας** του μουσείου ή τη δημιουργία **εναλλακτικών ερμηνειών** εκ μέρους των παιδιών και υποστηρίζεται από **εργαστήριο** δραστηριοτήτων

Παράγοντες που μπορεί να επηρεάζουν το σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων μουσείων

- Περιεχόμενο και φύση εκθεμάτων
- Ερμηνεία συλλογών
- Σύνδεση με τη σχολική γνώση
- Παιδαγωγική / μαθησιακή αντίληψη
- Ηλικία παιδιών (γνωστικό επίπεδο)
- Περιορισμοί του μουσείου (χώρος, χρονική διάρκεια, προσωπικό κλπ)

Εικ. 3

Εκπαιδευτικά προγράμματα και η πολύμορφη σχέση μουσείου – σχολείου

- Τα μουσεία που λειτουργούν σε **αντίθεση** με το σχολείο
- Τα μουσεία που λειτουργούν **παράλληλα** με το σχολείο
- Τα μουσεία που λειτουργούν **συμπληρωματικά** προς το σχολείο
- Τα μουσεία που λειτουργούν σε **συνεργασία** με το σχολείο

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.00.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Δημήτρης Κολιόπουλος, «Μουσειολογία Φυσικών Επιστημών. Εκπαιδευτικές δραστηριότητες στα μουσεία ΦΕΤ». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/PN1404/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/2)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Σχήμα 1: Ένα εργαλείο ανάλυσης του εκπαιδευτικού ρόλου του μουσείου ΦΕΤ, (Κολιόπουλος & Γκούσκου, 2013)

Εικόνα 1: Chicago Children's Museum, Water Play Area,
<https://www.flickr.com/photos/familytravelck/7112758223/>

Εικόνα 2: Exploratorium (San Francisco),
<https://www.flickr.com/photos/mmechtley/4746979479>

Εικόνα 3: Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας Παν/μίου Πατρών, Φωτό Δ.
Κολιόπουλος

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (2/2)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Πίνακες

Πίνακας 1: Συνθήκες που επηρεάζουν την γνωστική και συναισθηματική πρόοδο των μαθητών κατά τη διάρκεια μιας επίσκεψης σε μουσείο

Βιβλιογραφικές Αναφορές (1/1)

1. Κολιόπουλος, Δ. & Γκούσκου, Ε. (2013). Ένα εργαλείο περιγραφής του εκπαιδευτικού ρόλου του μουσείου φυσικών επιστημών και τεχνολογίας και η εφαρμογή του σε μουσεία φυσικής ιστορίας. *Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών. Έρευνα και Πράξη*, 42-43, 16-30.

